

Світлана Савойська. Наукове кредо Володимира Панібудьласки у новітніх парадигмах історично-політичного простору: Монографія. – К.: Вид. центр «Просвіта», 2012. – 384 с.

У рецензованому дослідженні С. В. Савойської «Наукове кредо Володимира Панібудьласки у новітніх парадигмах історично-політичного простору» вперше здійснено комплексний аналіз навчально-методичної, наукової та науково-дослідної діяльності доктора історичних наук, професора, лауреата Державної премії Української РСР в галузі науки і техніки, академіка Української академії історичних наук та Української академії політичних наук, Заслуженого діяча науки і техніки України, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня Володимира Федоровича Панібудьласки.

Судячи зі структури монографії, С. В. Савойська дослідила й узагальнила навчально-методичну, наукову та науково-дослідну діяльність вченого за два останні десятиліття. Вона зуміла показати майстерність талановитого вченого, педагога-наставника і вихователя студентів, аспірантів і докторантів через призму його діяльності на посаді завідувача кафедри політичних наук Київського національного університету будівництва і архітектури, яку він очолював понад тридцять років.

Заслугує на увагу перший розділ монографії «Навчально-методична робота», де автор майстерно розкриває здібності і талант В. Ф. Панібудьласки як керівника, вихователя і наставника. Як науковий керівник і консультант він особливу увагу приділяв національним проблемам, зокрема мовно-політичному сепаратизму, мовно-політичним конфліктам, національній свідомості, зовнішнім і внутрішнім проблемам незалежної Української держави та ОУН-УПА.

Не менш актуальним і цікавим у практичному і політичному значенні є третій розділ «Проблеми регіоналізму, федералізму та сепаратизму», де Світлана Савойська досить детально розкриває ставлення В. Ф. Панібудьласки до проблем регіоналізації і федералізації незалежної України. Вона вважає, що наукові праці вченого мають інноваційний характер, де детально аналізуються проблеми Української держави та її народу, правові й політичні механізми їх розв'язання. Особливо велике значення має четвертий розділ монографії «Загальнонаціональна консолідація українського народу», де показано, яка політична сила має консолідувати українське суспільство, яким чином та на якому ґрунті. Велику роль у цьому непростому питанні можуть відіграти, на його думку, територіальні соціально-політичні спільноти правого спрямування, українська мова і культура.

Варто відзначити, що новизною у монографії є характеристика і класифікація територіальних соціально-політичних спільнот, які, на думку вченого, є роз'єднані за ознаками мови, релігії і культури, оскільки одні з них поділяють ліві

ідеї, інші – праві. Кожну з цих спільнот як у повсякденному житті, так і на виборах підтримує певний електорат. Автор доводить, що в Україні поки що немає такої політичної сили (спільноти), яка б користувалася авторитетом та підтримкою в усіх українців.

В цілому, дослідження С. В. Савойської можна оцінити як ґрунтовне, оскільки їй вдалося увести до наукового обігу нові політичні факти і терміни. Наукова новизна виявляється і в успішній спробі автора простежити та проаналізувати науково-дослідну і навчально-методичну діяльність В. Ф. Панібудьласки. На підставі аналізу конкретно-фактичного матеріалу, оригінальних узагальнень і висновків автор стверджує, що праці вченого мають ґрунтовну історіографічну базу, вони логічно обґрунтовані і спрямовані на безболісне вирішення політичних проблем, об'єднання українського народу, збереження його культури, мови, демократичних завоювань та державної незалежності. На думку автора, вчений захищав інтереси Української незалежної держави, її народу та доклав багато зусиль, аби зберегти його самобутність.

Праця С. В. Савойської є поетапним, логічним, обґрунтованим аналізом наукової і навчально-методичної діяльності В. Ф. Панібудьласки. У монографії переконливо доводиться, що вся наукова робота вченого була спрямована на дослідження соціально-політичного процесу, етнонаціональної історії України, етнополітології, зокрема мовної політики незалежної України, проблем регіоналізму, федералізму і сепаратизму. У праці досить детально аналізуються трансформаційні процеси, які досліджували учні В. Ф. Панібудьласки. Світлана Савойська, як одна з його аспіранток, докторанток і колег (вони разом розробляли окремі науково-дослідні проблеми), констатує, що вчений важливу увагу приділяв патріотичному вихованню молодого покоління, а його праці відзначаються доступною мовою і розраховані не лише на сьогодення, а й на далеке майбутнє, оскільки містять пропозиції, настанови, рекомендації і прогнози щодо подальшого розвитку Української держави, її народу та української мови як єдиної державної.

Отже, праця Світлани Савойської має наукову цінність, вирізняється виваженістю, лаконічністю, високим рівнем обґрунтованості, сприяє духовному об'єднанню українського народу. Її висновки є переконливими і достовірними. В цілому, монографія викликає великий інтерес і, безперечно, є цінним внеском у вітчизняну історіографію. Пізнавальна і практична цінність результатів є безперечною, оскільки свідчить про належний теоретичний і методичний рівень автора.

Володимир Цвях